

چاھه یە کی درەنگ وە خەت

ئېسماعىل خورمانى

خۇپۇم ھەمنامىڭ لە دوحا و لە ھېجدە و لە نېشىغان

خودا مردم و لە دىدەننېيەكى خاڭدا ، كەسى نەگەھى
لەو بەحرە سەراسەر سەۋەزى سەبۇرلىغا ،
مەرجانىكى لە نم چۈلانەترم باتى و
لە باخ دوولبەر ، چلىڭ گر و
لە سىوهرى پې نىرمى ، سىۋوھ كۆوچەيەكى شاردا
لەسېفارى ھەلکۈرمانى ،
دووكەلى لە تۈوتىھ زەردى بەردى زەردە و
دووكەلى لە قەھى قارۇونى شەشكىم باتى و
بەر لە باران ، بەر لە خۇپۇم چەرداخ خۇوسيئىن
زەپنەقۇوتەم لە فېركەھى ئەو ھەممو پېشىلە بالىدارە لادا و
كەرويىشكى ناو ، گەنمى تازە قەرسىلى خۆشەۋىستىم

لەتازى راوجىيان لادا

خودا مردم و كەسى نەگەمى ، لە دىدەننېيەكى خاكدا
لە ئاو خواردنەوەي بەمشтан ، لە كانىيان لەۋى و
لەخەيالى پاڭىرىنى لالەنگىيەك لەۋى و
خەمى لەۋى و جەنگى لەۋى و كۆپى لەۋى و عەشقى لەۋى
حەرفى ، قومى لە شەراوى ووشە ،
بەددەمى ئەم قەتەمە دابراوەي ئىسماعىلەوه بكا
خودا مردم و كەسى نەبوو ،
لەو بەحرە سەراسەر سەوزەي سەبۈریا بە من راگا و
ھەتا سىبەرى بۇون بە ئىوارەي بۇونەوه بۇو ،
ئەو رىي نەدابا
پايىز سەوزايى چنم كا و
بەردەلانى گىا چنم كا و
مەرگىش لەودىو پىحانەكانى دل نەرمىيەوه
فرىئم بدا و نەھىئى ئاو
بە گۆلاوى ئەم شىعرە لالە عەباسىييانە من رابغا
خودا مردم و بۇوم بە قەلاى خۆلە كەوه و كەسى نەبوو ،
سۆراخى سووتەيەكم كا و پرسى
خودا دەنگى با لە ئەشكەوتىكى قەوزە گرتۇوى دوورە وە بى
با لەمالى ماسىيەكى وردىلەي ناو زۇنگاوى بى
خودا دەنگى بالە سىنەي پر لە سىخەي كەنەسمەيەكى زامدارى بى باخ و كەندپان بى
با لە مالى ، تولە داربى ناو سەوەتكە و قەرتالەي ھەجيچى يان بى
مردم و كەسى دەنگى نەبوو ، خودا
ھەتا لەم ھەسارە وىرانەدا بۇوم بە قەلاى خۆلە كەوه و
بۇوم بە ئاوايىيەكى سوتاوى وە پۈوش
لەم سەرەوە گر دەمبات و لەوسەرەوە گر دەمبىنلى و

لە بەختانیش ، تنوکەیەک باران نەما
دەمی گولیکم بۆ تەرکا و
بە خویندنەودى
نیازى هەورىكىم گەيەنى
خودا ھاوار ،

گۆرانىم بۇو بە قەقەنس و من ھەر لىرەم ،
پرووشەم بۇو بە قەقەنس و من ھەر لىرەم
پەروانەم بۇو بە قەقەنس و من ھەر لىرەم
خودا سۆزى ، بە لامشتى ، گىرمى كەوه
خودا سۆزى ، زىرى حەشرى ، تو بەفۇويەك بىمبەرەدە
دەي خودايە خىرلان داربە ، بايەكى خىر
نزيك لەم قامىشەلەنى غۇورىيەتەدا
خىوهتى ئەم عوومرى گەنجىيەم ، بەرە و نىشتىمان ھەلگەرە و
وەك گولە حاجىلەيەكى تارىك ، لى دلى پۇشنى
بە پەنجەرە سەۋەزەكانى شارەزۇوردا بىمکووتە
دەي خودايە بايەكى خىر ، مردم مردم بۆ نۇوسىنى شىعرى ھەۋى و
جەنگى ھەۋى و كۆرى ھەۋى و عەشقى ھەۋى و
جەزى ھەۋى و گەممە پەنجۇلانى ھەۋى
دواى عوومرى لە ووشكانىش خودا جارىتىكىر مەلەمى سازان ھەۋى
دەي خودايە بايەكى خىر ، لى خودا ھۆ خوداكەن ئالى و پەروانە
گەر ئەمجارە نىزام گەشت و
ئەنگۈش لە رەحمى مەخلووقىكى خۆتاندا ،
بای بەزەيتان ھەلىكىد
ئەمجارەيان خودا وەك زەلمىيەكى لېقەوما و
ئەمجارەيان خودا ، وەك ھەورامىيەكى قەرسىل ،
نانى سايە و (ئاوىسەر)ى لى برابى

وەک نیبەرۆی (له قەلەق) ھ کەھ گولۇعومەر خۆی

گەرە ، گىزى دابى

بەمەدەوە بەتەمۇوى شوراي گولۇعومەردا و

لى لى خودا ، تو بى و مەشایەخت

توبى و ھەموو كلۇ شەكەرىيەت مۇفەرەكت

بەر لە دھۆك و ھەولىر سىليمانى

بەر لە شارى شارەزۇور و

بەر لە خاكى تايەر بەگ و

بەر لە قەلاكەھ گولۇعومەر

بەر لە كۆيە و بەر لە پىشەدر و جاھەتى

بەر لە ژۇوانى كەزۋلانى بلکىيانى

خودايە تۆ ،

لە بەعشىقەوە تۈرم دەوە بادىنان ،

با يەكەم ويسگەم بۆ (دوعا) بى و

يەكەم چامەم بۆ (دوعا) بى و

يەكەم ئەشكەم بۆ (دوعا) بى و

با خودايە ، يەكەم خورە تۈورەبۈونم لەويۆد داكا و

يەكەم گولى برووسكەشم ھەر لەويۆد بىتە شەتل

دەي خودايە دلەم مەشكىنە تۆ ، دلەم پېرە لە گۇلەلە برووسكەس سوور

ئەستىرەيەك لە تۆ رۆي ، گولە مىنەك لە شىعىمى من !

كانييەك لە مانگە شەھى تۆ رۆي ، ئاسكى ، لە ساراي من !

بەيتى لە كىتىپى تۆ رۆي ، ئاقىستايەك لە من !

ھەورى لەتۆ بە بەرد كۈزرا ، شەمىن لە من !

موعجىزەيەك لە تۆ شەلا كرا ، عومرى لە من !

بناوچىك لە تۆ سوتا ، نىشتىمانى لە من !

وەي وەي لە نىشتىمان ، رېم بە خودا

دوای ههزارهی ئەو هەممو رۆزه دوورهی خۆم
ئیواره باش لەو نیشتمانهی خۆم کەم
ئیوارهت باش ، ئەی نیشتمان ، کلۆستان ، هەی کلاؤلار
ھەی باخى پەر زىن بە مۇردى بەرد و خەتا و گوناھى رەش
ھەی قەياغى ھەلاھەلای بن چىنگاوى مەوجاوى رەش
دەمبۇرى تۆ ، دەمېك پايىه لە ئامە بى بەشم كردووى
دەمېك پايىه ، وەنەوزى ناردتنەوەي گول چامە گرتۇومى و
كەن دەمبات و كەن دەكۈوتى بە گۆمه شىنى متبوونا
خۆشم دەزانم ، دەزانم ئەی حوجره خاڭ
عەيامىكە بى رەحم بۇوم و سەرىكىم
نەناوەتە سەر ئەزىز و ھەناسەيەك
لەچاوانى بە نەنەكتە رانەماوم
چلۇن نەبم ، بە ئەرخەوانى وەريوی بەرباى زوولم و
نَاوەكەم بە ئەنفال بەرن و
لەكىن تۆدا
وەك بەروولە دېمىكى شەلى بەركەت ، نَاوەكەم بە دووانە كەن و
دواى پتر لە چەپكى سال و عەۋام
سەرى چراي چامەم ، بە زىبىارى دووكىلدا بەرن و تۆ دەنگ نەكەت
چلۇن نەبم بە ئەرخەوانى وەريووی بەرباى زوولم
لە كىن تۆدا ھەر لە خۇرا
لە خۇرا شەم كەزۈلەنەم لى تۈرىن و
لە خۇرا گپ و غرۇورىيان ، لە كەروىشكەم ھاركەن
ھەرلە خۇرا كۆتۈرم بە ئاودا بەرن و
ماسىم بە دەشتى پىكۈلدا بەرن و تۆ دەنگ نەكەت
پەشمەكى جەننەتى عەشقىم ، بە دەمى دۆزدەخ قۇوت دەن و تۆ دەنگ نەكەت
ئاخەر خودا

گەر غەزبى شەم كەزۋلان نەبى
كۆتر كەى بە ئاودا هەلفرىيە و
ماسى كەى بە ئاوى لە رەنگە وە
پىكوللۇاى بە ئاو زانىوھ
خودايە تۆ ، شەم كەزۋلانم لە ئاوى جوانى نىيە
وەلى لە پېتى تۆبىيە عەشقا
لەپېتى گەراننەوەيەكىان بە قىسمەت كە
لە نووچدانى
لە سىوهرى ئاشتبۇونەوەيان چىڭ كەۋى و
لەنۇوچدانى ، باخە مىوهى مىھەربانىيان بىتە پېتى
خودا تۆ بىزانە بەو ھەمكە غەزبى شەم كەزۋلانە وە
من چەن مىھەربان و
چەن خەمخۇرى سىوهرى تاوه رۇزىيان
چەن خەمخۇرى مەنزىلىك بۇ فېرىنى پەروانەيان
يائەت ئاوا ئەي يارە خاك ، بەمن بىئىرە
چلۇن بىرژىمە و چلۇن ئاشت بىمە وە ، كەمن چەپكى سالە
شەمامەي گۇرانىيەكەم ، نەداوهەتە وە بىستانى رۆخت و
لەدەوري جارە چاي شىعرى ، من جارە مىئى زانكۆم پى نەداوى و
من قىريوھى ھەرمىلە كەزآلى ھاوسى و
لە ناخېرى گىانىيەدا من ، من چراي چامەيەكەم
نەداوهەتە گۆوارىيەكى وەك لقىن و
ھەنارىيەكەم لە ھەنارستان
نەداوهەتە رۇزىنامەيەك وەك ئاۋىنە بە دەنگ و
گىلاسسىكەم لە باخ گىلاس ، نەداوهەتە ماڭىك لە ئاسمان و
من بۇيىكەم ، لە بۇلى ژىر پۈوتگەي شىعزم ،

وەک ئەم شىعرە درەنگ وەختەم
نەداوەتە دەمى دەنگەكان و
وەک قەلەمى ، وەکوو دەنگى كە كۈوشتەمى مى بى
لالەنگىيەكى بە مكرم ،
نەداوەتە گۇفارىتكى وەك شاوشكا و
لەئىو دىپە دىپە گېرى رۆزىنامەيەكى سەۋزا
بە پاڭ كۆترەكانى كوردىستانى نوى وە ، لە دىدارىكى مىخۇشدا
نە فيرى گەمەيەك بۇوم و نەفيرى فرېنىك بۇوم لەتەك ھەزاردا
نەدەمم گەيى بە ئاوى كانىيە خەمى ژنان
نە توانىشم لە نويىزىكدا ، بەسەد بەرابەرى كۆستىيان
نووچدانىتكەم لە ھەلۋىست و لە خەم ھەبى
نەك ھەر نووچدان هيچم نەووت
نەلە ئىوارەتلىووت بېرىنى كەزىل و ،
نەلە سوپەتى چەمە خويىنى لاي فاتىمە و
نەلە رۆزى سەنگ بارانى (دواعى) ي تاۋوس و شەۋىپۇدا
نەلە پايزە مەرگى خەج و نازىلىن دا
من زمانم بە بېرىن چى ، هيچم نەووت
كە دەبوایە ھەر ھىچ نەبى ، لە كىنى دەرويىشى مىيىان
لە زولىمەتى رۆزى مىيىان ، قىيامەتى
لە غەزدوى شىعر بەرپابا يە
لى من ، من زمانم بە بېرىن چى ، هيچم نەووت
چىم نەووت و
دەنگم ، وەك پىرووشە لە باخەلى خۆردا ھەلزاپى
ھەلزاپى بى دنگى بۇوم
كە دەبوایە ھەر ھىچ نەوى ، لە تەك گەردەلۈونى شىعرىيەكدا من
بائى ھەزار بالىم بىرىتايە و

وەک دار بەرروویەکی عاشق ،
تەورم بە دووژمنی تەور بکردایه و
وەکوو بازى هەزار بازى سامالى شین
لەدواى گاسنى دوا گووناھ ،
وەک گیا کەلە ، وەک بنچکە هەریزى بەرق
قشقەپەچنی دواى گاسنم كردایه
لى يارە خاك ، دەمبۇرى تو ،
ئەو رۆزانە سەرم لە بەستەلک دا بۇو
ئەمیسەتاکەش ، دەمبۇرى تو
گەر وەک منالى ، منالىكى دەمبۇر و عەجۇول
سەرم لە كۆلانى بى حەيايى دابى و
سەرم لە بى مارىفەتى دابى و
گەر كەمىن وە زمانىكى سووت و زوور
ئەم تۆزە كلاつか ئەنەم با دابى و
گلەيەكم لە خۆم و ئىيە و خودا كردىت و
عىتابىيەكم لە باز باخ و
عىتابىيەكم لە بەرد بەرد و
تانەيەكم لە دابان و سەفيەن دابى
دەمبۇرى تو كلۇستان
گەر كەمىن زوورى كەوتىيەتە زووانم و
گەر كەمىن پەنجەرم وە شانى پايىزدا كەوتىيەتە سەر پشت
وە رۆخت سوين ، كەم مەيل نېيەنا وە رۇوتا
ئەوهەنانى تا هەنۈوكەش ،
بەخەرمەنى ئەم هەموو رۆژە پەشە وە
لە پەنجەرم سەۋەزەكانى ناو ئاوهەوە لىت دەرۋانم
لە قەلا دووشڪانى دوورگە شىنەكانى خواوه

له پشت پیکه‌نینی رۆژ ئاواوه لیت ده‌روانم
لەولاتى پرقة‌ياغ و چووزه كج و ياسمينه‌وه
لەمه‌ملەكەتى مەلاك و كۆنه جەلاده‌وه
له پشت قەلای (مەم) و له پشت قەلای رووتبوونه‌وه و
له پشت رەنگى ، چەمە رەنگى ۋانكوحە و لیت ده‌روانم
گەرچى ئەي خاك ، له قوشنى هەر ئاسمانى
له قولايى ناو ھەر قەورى لیت بروانم
لەكىن دەم ، بۇنى كەلاوه‌كانى تو ،
بۇن خوشترن له پاركە مەكراوييەكانى رۆما و
قەللتىن له گول ھەتا ئىيرە و
قەللتىن له دابانى ئاو
له نىيو جافەتى ئەم بەحرە شىنانەدا
لەھەر كويىه لیت بروانم ، سەوزەلانيم پۈونگەي چەمنە و
خويىنم با گەلای تاقانە ، له سووراوى ئىوارەتى
وە رۆخت سوين ، گەر لەرۇحما ، شەوايىھ مابىن
ھەر كزەيەكە له زەلم و باكزەيەكە له ژۇوانى سەرچنار
كە ئىواران رۆزىنەيەك ، له من و تىرىكانى شار
(ھەنگى دنيا)ي خاوبۇونه‌وه بۇيەك پاك دەكەن و
بە دەستى خاوبۇونه‌وهيەك له ئاگر و رووتبوونه‌وهيەك له ئاگر
ماچ ، ماچ ، به دەمى ماچەوه دەكەن !
خودا ھاوار ، له بلىسەي خاك و ھەنار
له خورەي ماچ و تاقە ماچ
لەھەر كويىه ، له وولاتە رووخۇشەي خۆم ھەلددەپروانم
له ھىلەكىكى عەشقدا ، وەك ھىلەكە شكاوه‌كەي دەستى دايىكم
دانى (چەتە) و خەمخۇرانى جودا دىئنم
(كىيم) و (زەلمى) جودا دىئنم

غەزەب و دەھر و بى دەنگى جودا دىئنم
لاس و شەم و شەھوەت بازى جودا دىئنم !

لەھەر كۈي بىم خودا
تو بەو نىشتىمانە كەساسەمى من بىزە
بەم سەفەرە نەعەلەتىيەمى من تى نەكەھۆى و
يەقىن بەم رۆژە زەردانەدى دوورىم نەكا
دوورم وەلى ، توفى ئاوم و
لە ئاونگىكى سېپىدەي ئەودا هەلزاوم !
دوورم وەلى ، وەك رەشكەي ماڭە كولىرە
لەناو نانى مانلىكى ئەودا هەلزاوم !
دوورم بەلام رېزايىكم ھەر لە ئەو !
دوورم بەلام ، لە بارانىيا چى گرم و
لە ئاڭرىيا چى باران !

عەجەب خودا
عەجەب دىڭدارانى نىشتىمانى گەنم و ئاو
دواى ھەزارەي ئەو ھەموو رۆژە سەختانەم ، ھەر دوورم و دوور
دوورم و ھەتا ئىستا ،
رۆژى رۇوم لە ئاسكەكانى لاي غەربىي لانەداوه و
ئىوارەيەك رېشۆلەي ئەم قەلەمە عەيارەي خۆتان
خۆي نەكردەدە بە مائى بەفترانا و
قاپى لەو شەربىي شەرابانە كلۇم نەدا و
نەھاتەوە
نەھاتەوە و وەکۈو جاران لە كۆرىتكە
تاوى عەترو تاوى مەكر و مەكرى شىعرتانلى داكا !

عەجەب لاتان ياران عەجەب لاتان
كۈرى زەلمە و رۆژى نەلوا ،

بەو ھەموو مەلەوانىيەئى منالى (گۆمە شىن) ھوه
وھك با بەناو عىشوهى دارەكاندا ، بىگاتەوە دلداھوھى شکۆفەكان !

عەجەب لاتان رۆزى نەلوا

دەمى شەربەي سەفەرى قىپ كاتەوە و سېيىدەيەك بىرچىتەوە ناوتان
ئىيوازەيەك بخزىتەوە ئىز لىيەكەي (گولۇمەر) و
ھەر فرسەخى لە دامىنى (جوڭەي شىيخ) دا
لە پىرىتكى لاي (كۈنكى) و
لە جوانىيەكى لاي تازە دى و
لە بۆيىسانىيەكى گۆمە لار پرسى ؟ ئاخۇ
سېيىدەرى تۈۋوھەي (دەرويش خەجى) وەكۈو جاران دەگاتە ملى قەورسان ؟
ئاخۇ (گۆمەشىن) ھەر وەك (بازە ئاو) باڭ دەكوتى ؟
ئاخۇ (بارامى پىر) ھەرتەر بە كۆلى زەل و
مەلا مارف) دەم وچاوى ھەر چالە بە نۇور و بزە ؟
(ئەحمدەد شىرىن) ھەر بەردىوام نوقىل و رۆزىنامە دەفرۆشى ؟
ئەشى (حەممە شەل) سەۋازىي مابىن لەگەل سەۋازىي و
دەشى ماسى حەوزە گەورەي مزگەوت ، نازى خۇ دەرخستىيان مابى ؟

عەجەب لاتان دلدارانى نىشتىمانى گەنم و ئاو
دواى ھەزارەي ئەو ھەموو رۆزە ھەر دوورم
لەتەك نامەي ، ھەنى لە ئەلىزاكانى وولات
ھەنى ھەنى لە ئىمايلى ھەرمى كچان ھەر دوورم و دوور
عەجەب لاتان ياران عەجەب لاتان
بە قەدى شەونم و باڭى پەروانەوە
قەدى چ پىرە دارىتكى سەختىم و
بە تەلەزمى ئەو ھەموو حىكاىيەتەوە
ھېشتا بۇنى قلىشىكەم نەگرتۈۋوھ و
ھېشتا رۇوي رۇوتۇونەوەم بە تەورى نەبەخشىيە

عهجهب لاتان ياران عهجهب لاتان
بهم بى بالىيه لهمهلهى ئهو ههموو ئاوه قولانه دهدم !

بهم بى ئهزمۇنىيەت خۆمەوە ،
شهر بەو ههموو زىنە مەغروورانەت شار دەفرۆشم !

بهم ووشکە سالىيەت خۆمەوە
شهر شەر بەو سالە تەرانەت خوا دەفرۆشم !

عهجهب لاتان ، ئابەم نووكە قەلەمەوە
چۈن وەفرياي فېنى ئهو ههموو شىعرە دەكەوم من

چۈن وەفرياي بىرىنەوە ئهو ههموو جەنگە دەكەوم من ؟

ئاوا و كەچى جارى ، سەقەرى من
ئەم باخاتى ئاسمان و پىسمانەت ئاگر نەدا و

ئاوا و كەچى جارى
زىيەم نەبۈويە بالى كليل و نەفپى بەو دەرگا داخراوانەت دۆزە خدا !

ئاواو كەچى جارى ، ئا بهم جارى غۇورىتەدا
حىلەت شىعمۇ ، نەگەشته و بە گۆيى زەردەپەرى ھەتكۈرمان و

خورە و لىيىمەت پرسىياراتان لە بى دەنگى من !

ئاواو كەچى جارى
دەستى من نەگەشته و بە تەوقەت وەنەوشە و

لىيۆم نەگەشته و بە ماچى وەنەوشە و
گۆيىم پىرنەبۈونەوە لە هەمسى ئهو كچانەت

عەيامى بۇو بە دلى دلى ، شىعمۇ بۇ دەنۈسىن
ئاواو كەچى جارى نەلوا ، بە خەرمەن ئەم سالە پايىزىيانەوە

بگەمەوە بە كۆلانى پەھاوارى ھاوارىكتان
بگەمەوە بە كزەت ئىۋارىيەكتان

بىمەوە بە قەفتەسىڭى عاشق و
شەۋى ، بە باخەلى ئاگر شاد بىمەوە !

ئاوا و بهلام هیشتا ، هیشتا
 دره ختیکم له بهره بابی ئاینی عەشق و
 تەور فییری عەشق و باھۆز فییری عەشق و
 جەلاد بەھو ھەموو خویته‌وھ ،
 فییری ماج و مووچى ، زەردە پى ئیواران دەكەم !
 تەواشاکەن لەدواي ھەرەسى عەشقى من ، من شۇرۇشى چ عەشقى تر بەرپا دەكەم
 لە دواي ئاسەوارى جەنگى ، من لە جەنگ ، دوورە جەنگ چ ئاودانىيەك دەھینمەوه
 تەواشاکەن لە چاوانما ، دووكەلى روح چۈن ھەلّدەفرى و
 دوکەل چەن پەھ لەمەستايەتى و
 دوکەل چەن پەھ لە سپىدەي جوان
 دەخىلەم ياران بە چاوى ئاونگ سەرنجىم بەن
 تەواشاکەن ، چ شىن باخى لە باخەلى بادا ھەلّدەسلى و
 باخىش چەن پەھ بە عىشوهى ئەھىپ كچانەي
 بەسەوهەتەيەك سېۋەھە
 بە كراسىكى زەردەوە ، كە بە سېۋىي دارە سېۋىي سېۋان دەچن
 ھەوهەس و ئارەزۇوی مېخۇش
 بەر دەدەنە چلى دار و ، گەلا ، فیيرى لەززەتى ستىيان و
 ھەنار فیيرى نىشىتمانى پەنجۇلان دەكەن !
 خودا ھاوار ، لەنانى سەبۇورى بەشم
 باوەك مناڭىي لاي (زۇوان) بە لائىوي مىزى نانەوايەكمەوه
 گەرمىي ئەھىپ خاكە بگاتەوه رۆحەم و
 بارانى لەۋى تەرم كا و ئىتىر كەسى را نەسپىرم
 لەنامەيەكى بەستوودا ، لە خەوهەرىكى بەستوودا ، بەمن يېڭىزى
 چۆلەكەكان و دەفرەن و باخەكان و اپى دەكەن !
 دىقە دىقەي رۆحەم با و بلى لەم دەرىيەنى دولبەرستانە شىنەدا
 خەجەكان و ماچ دەكەن و لاسەكان و اقەپاڭ لە سېۋ دەگەن !

دېقە دېقە رۆحەم با و بلى لەم دەربەنی دوولبەرستانە شىنەدا
سېۋەرى دار ھەلۇوزەمى رۇزئىنەكەنمان وا خوش و
چاکەي (عومەرى چايچى) مان وا خوش و
گەزۆكەي (تۈفيقى حەلاوچى) مان وا خوش
قۇمە شەراوەكەي شەومان وا خوش
باچەپلەي ئىيوارە كۆرمان وا خوش
گفتۇ گۆي كچكۆلانى ناو زانكۆمان وا خوش
مزايدى ھەنارە ئىنمان وا خوش
رووخۇشى جادە و كۆلانەكەنمان وا خوش
خەممان وا خوش
رۇوتەنى منالىمان وا خوش
گلهىي شەھىدمان وا خوش
غروورى پىاوانى شاخمان وا خوش
ماڭى گەرانتهوھى گەرمىانىيمان وا خوش
ھۆردەي سەبوورى ئەنفالمان وا خوش
تۆزە پىاسەي ، ناو لىتاتى جادەكەنەن ھەلەبجەمان وا خوش
سەفای دەشتى
(فەراموش) ي لاي (قەلەدرى) مان وا خوش
(زمان) ي مىوانى سۆزانىيمان وا خوش
سوغىھەتى تلىياڭچى و چاوجىنۇكەنمان وا خوش
بەزمى (مىن) كۇوشتنەمان وا خوش
خودا ھاوار كەرەم كار بە ، لە نانى سەبوورى بەشم
باودى منائىي لاي (ئۈۋان) بە لا لىيوي مىزى نانەوايەكەھەو
با تۆزقاڭى گەرمىي ئەوخاكە بىگاتەوە رۆحەم و
ھەورى لەۋى و بارانى لەۋى تەرم كا
خودا تو گۆي لەو گلهىيانەي من مەگرە

مهیزه گههی لەزمدایه و گههی لە مەیل دایه
 گههی بە گول دەچىتە سەر قەلاى قەلەم
 گههی بە كىيۇي گازنديا ھەلەزنى
 خودا ھاوار لە گول بىم يان لە گازنە
 دلەم بە خەرمەنی ئەم رووتەنی و
 بە خەرمەنی ئەم سەيانە ھەناريانە ناكىتەوە
 بەم ھەموو سېيۇي مەلهك و
 بەم ھەموو ليمۇ ئاودارى لاي تو ناكىتەوە
 خودا ھاوار سا عىلاجى بە تو نەوى
 پەروانەيەكى بى بالى كوشتنارى بام
 گەلايەك نابىتە قەياغ بۇ چۈونەوەم !
 بەفرى ، وەك ئىوارە كلووی لاي خۆى ، نامدا
 بە بىزەنگى رىحانە كەنيشىكى زىزىر چەترى سور و
 نامدا ، بەپەنجەرهى دوولبەرىكى جاراندا و
 لەبەختانم
 رۆمان نۇوسىكى سەر فەن نايە و
 لەزىزىر چاوى ، چاولىكەيەكى وردىلەئ تارىكدا
 جىا جىا لە رىگەكانى شىعر
 ئەم ھەموو كۆست و ئەم ھەموو تەنیاپىيەم بۇ خەركاتەوە و
 وەك تۈوتى بۇندارى پاپەكەمى دەستى
 بە نەفەسى دوکەلىكى درىزم كا و
 جارىتە من بگەمهوھ لاي (بلکىان)اي خالوان و
 لە جۇوانىييان ھەلچەمەوھ !
 گەرچى ياران ھاتنەوەي پىباۋى لە دوکەل
 گەراتنەوەي عەشقە لە زىسان و
 گەراتنەوەي گولە لە پايزو

گه راننه وهی ئاوه له ووشکایی و
گه راننه وهی بهوره له خور
گه راننه وهی مانه له خوین !
خودا کهی دی ، رۆزى ، چووننه وهی من
رۆزى ئاشتبووننه وهم به خاک ، تىكەلبۇوننه وهم به قەھوم و خويش
لى خودايەھەر كەنگى بولو ، لە بەعشيقەھە تۈرم دەھە بادىنان ،
با يەكەم ويسگەم بۆ (دوعا) بى و
يەكەم چامەم بۆ (دوعا) بى و
يەكەم نەشكەم بۆ (دوعا) بى و
يەكەم خورەھى غەزدېيشم ، با لەھويوھ داكا
خودا دلەم مەشكىئەنە تو
دلەم پەرە لە گۆلەوى بروسکەھى سوور
ئەستىرەيەك لە تو رۆي ، گولە مىتىيەك لە شىعى من !
كانىيەك لە مانگە شەھى تو رۆي ، ئاسكى ، لە ساراي من !
بەيتى لە كتىيى تو رۆي ، ئاقىيىتايەك لە من !
ھەورى لە تو بە بەرد كۈزرا ، شەمنى لە من !
موعجىزەيەك لە تو شەلا كرا ، عومرى لەمن !
بناوچى لە تو سوتا ، نىشتىمانى لە من !
وھى وھى لە نىشتىمان ، وھى وھى لە كلۆستان
عەجب ب ماوى ، توش بەھەمەمۇو مىحنەتە وھ
بەھەسارەھى ئەھەمۇو زولەمەتە سەھۋەزى
دەپزىنە سەر سىيۇي دلت و دلت دەئاوسى و هىچت پى ناكى
دل دەئاوسى و ودكى كورى رەش لە ئاوى رەش ، قەياڭەوانى پىت ناگا !
دل دەئاوسى و سەرپرژىكت ، بەمانگە شەھى سەھۋايى ناگا !
چت پى دەكى
كە زەردەشتىيان خۆيان بکۈزى ئاگر و تاۋوست بن !

راوچیان و قه‌لله‌مچیان ، خویان بکوزی که رویشک و دیوانت بن !

وای خودایه په‌زمورده خوم

له زهمانی ، که ئاسمان ته‌زییه به مانگ ، ودک مانگ تو

تازه له کن ئه‌سیادی من ، تازه له کن ئاسمانی من

بهرد دهباری و (مئ په‌روانه) مل به جارپی لای خوینه‌وه دهنی

بهرد دهباری و لهو نیشتمانه چکونه‌ی لای مندا

(مئ که‌ناری)

ماڭی ، سەوزە ماڭی ، له درەختى ئەلماس به شک نايەن

ھەتا

خورەمی بهرد تەریان نەکا و

مەقەست دەنگیان نەبا و ئاگر رەنگیان نەبا

چەقتو گلینه‌یان نەبا

ئۆی خودایه ، لهو تۆزە ئاسمانەی لای من

خورەمی بهرد چۈن دهباری و

(پرووشە مئ)

چۈن به بەردى ھەتاو دەمرى

ئۆی ئۆی خودایه ئۆی له خوم ،

ئۆی له تو ، ئۆی له نیشتمان

2007 / ئەلمانیا

